

Aktívna komunita s Nadáciou Orange a Bystrinami

Grantový a rozvojový program

Východisková situácia

Prítomnosť v komunitách a dlhodobá práca s nimi je podľa odborníkov kľúčová pri obnove dôvery v demokraciu, ktorá je podľa najnovších prieskumov GLOBSEC kriticky nízka. Gramotnosť v práci s technológiami, komunitný rozvoj, inklúzia a duševná spokojnosť sú identifikované ako kritické oblasti pre znižovanie radikalizácie, dôveru v spoločnostiach, ktorá priamo súvisí so stabilitou a ekonomickým úspechom krajín. Odborníci zdôrazňujú obrovské rozdiely medzi veľkými mestami a ostatnými regiónmi na Slovensku. Podpora komunitného rozvoja a dôležitých spoločenských tém je kľúčová naprieč celým územím. Kultúrno-kreatívne centrá sú prirodzenými „hubmi“ inovácií, podnikavosti, rozvoja, kultúry a prepájania v mestách. Vytvárajú dôležité zázemie občianskej a komunitnej asertivity. Centrá vznikajú často záchranou a obnovou nevyužívaných, niekedy pamiatkovo významných budov a prispievajú tak aj k revitalizácii miest a environmentálne citlivým spoločenským riešeniam. Prostredie, v ktorom pôsobia, je však charakteristické nedostatkom podpory pre inštitucionálnu stabilizáciu a rozvoj. V momentálnej energeticko-ekonomickej kríze sú tieto centrá s veľkým významom pre demokratickú a kultúrnu infraštruktúru krajiny aj významnejšie zraniteľné, či dokonca ohrozené.

[Nadácia Orange](#) reaguje na túto situáciu, preto v spolupráci so zástupcami siete [Anténa](#), OZ [Bystriny](#) a zástupcami organizácií prevádzkujúcich kultúrno-kreatívne centrá otvorila druhý ročník **grantového a rozvojového programu Aktívna komunita**.

Cieľ grantového a rozvojového programu

Cieľom je rozvíjať a rozširovať príležitosti vzdelávania sa, prepájania komunity, kultúrneho vyžitia a sebarealizácie ľudí v menších mestách na Slovensku prostredníctvom posilnenia a stabilizácie existujúcich kultúrno-kreatívnych centier v regiónoch. Spoluprácou s Nadáciou Orange budú centrá rozvíjať témy digitálnej gramotnosti, bezpečného používania digitálnych technológií a komunitného rozvoja. Podporené centrá predstavujú miesta pracovných i voľnočasových stretnutí a neformálnej inklúzie.

Grantový a rozvojový program poskytne vybraným centrá:

- finančnú podporu s cieľom inštitucionálnej stability centier,
- rozvojový leadership program pre posilnenie personálnych kapacít a udržateľnosti,
- rozšírenie programu centier o strategické témy Nadácie Orange - digitálna inklúzia – digitálne zručnosti a internetová bezpečnosť.

Inštitucionálna podpora centier

Program Aktívna komunita má za cieľ, aby sa organizácie prevádzkujúce kultúrno-kreatívne centrá stali **stabilnými, udržateľnými a profesionálne fungujúcimi**. Preto smerujú finančné prostriedky grantu aj k posilneniu ľudských kapacít centier, budovania inštitúcie a priestorovej infraštruktúry a reflektovaniu a podpore špecifických potrieb jednotlivých centier.

Špeciálny rozvojový leadership program bude pozostávať z úvodného bootcampu, pravidelného vzdelávacieho programu dohodnutého s centrami a individuálneho mentoringu. Rozvojový program bude realizovať OZ Bystriny. Súčasťou bude príprava plánu inštitucionálneho rozvoja centier s cieľom profesionalizácie a udržateľnosti a uchopenia strategických tém Nadácie. Finančná podpora z Nadácie Orange do ďalšieho ročníka bude podmienená dokončením rozvojového leadership programu a predloženia plánu činnosti na každý rok samostatne.

Strategická téma Nadácie Orange

Kultúrno-kreatívne centrá budú svojej komunite a verejnosti prinášať aj tému **digitálnej inklúzie**, ktorej sa Nadácia strategicky venuje a vníma ju **v dvoch rovinách**:

- **digitálne zručnosti – rozvoj digitálnych kompetencií verejnosti aj tímu centier, inklúzia digitálne vylúčených skupín**
 - vybavenie centier, konkrétnych miestností či vhodných priestorov digitálnymi technológiami - zariadeniami, strojmi dostupnými na využitie pre začiatočníkov, ale aj pokročilých, tých, ktorí vyhľadávajú nové nepoznané formy využitia rôznych digitálnych technológií. Služiť budú pre potreby jednotlivcov, skupín, pre rozvoj digitálnych kompetencií pracovníkov, dobrovoľníkov centier, širokej verejnosti bez ohľadu na vek, demografiu, socio-ekonomické zázemie, úroveň digitálnej gramotnosti;
Tipy na relevantné aktivity: vznik a rozvoj co-workingových, vzdelávacích, makerspace priestorov; cyklické inšpiratívne, kreatívne, vzdelávacie podujatia s odborníkmi, individuálne zaškolenia záujemcov, tábory, súťaže, nadviazanie spoluprác pre popularizačné tematicky zamerané podujatia, programy pre školy, pre deti a mladých v používaní digitálnych technológií, strojov, programov, aplikácií, softvérov;
- **internetová bezpečnosť - prevencia obáv z dopadu moderných informačných technológií a osveta v téme bezpečného správania sa v online priestore**
 - sprevádzanie a vzdelávanie verejnosti online svetom bez nástrah; vzdelávanie, poradenstvo v ochrane pred negatívnymi dopadmi používania digitálnych médií;
Tipy na relevantné aktivity: cyklické programy – verejné diskusie, workshopy s odborníkmi, špecifické podujatia pre školy, deti a mladých, širokú verejnosť v témach internetovej bezpečnosti, rizikových faktorov online sveta, používania sociálnych sietí; streamovanie tematických podujatí, možnosť workshopov sprostredkovaných portálom [beznastrah.online](#), a pod.

Každé centrum v projekte naplánuje **minimálne 5 kvalitných aktivít v oblasti digitálnej inklúzie pre rôzne cieľové skupiny a všetky spolupracujúce centrá tak spoločne zapoja minimálne 800 účastníkov a účastníčok v období spolupráce v programe Aktívna komunita**, to je v období trvania finančnej podpory **od januára 2023 do novembra 2023**.

Žiadosti budú určené pre cieľovú skupinu kultúrno–kreatívnych centier a otvorené pracovať so širokou verejnosťou a komunitou:

- zamestnanci, pracovníci, dobrovoľníci kultúrno–kreatívnych centier
- lokálna komunita – aktívni občania, rodiny, dospelí
- deti, študenti, mladí, mladí dospelí

- digitálne vylúčené skupiny ľudí – seniori, nezamestnaní, ľudia na rodičovskej dovolenke, ľudia bez prístupu k technológiám, marginalizované komunity, ľudia s postihnutím, a pod.

Súčasťou grantovej žiadosti bude **povinná príloha - akčný plán pre strategický a mentoringový plán**, ktorého štruktúru centrá dostanú na októbrovom bootcampe Bystrín v Kultúrno-kreatívnom centre ARTA, počas ktorého ho spoločne s mentormi vypracujú.

Kto sa môže uchádzať o podporu

Druhý ročník grantového a rozvojového programu je určený pre **8 vybraných centier**, ktoré absolvovali prvý ročník rozvojového leadership programu s Bystrinami a centier, ktoré s Nadáciou Orange spolupracujú dlhodobo:

Different – občianske združenie – BAŠTA – kultúrno-komunitné centrum, Bardejov

Iniciatíva ARTA, o.z. – Kultúrno-kreatívne centrum Arta, Piešťany

Diera do sveta – Kultúrne centrum Diera do sveta, Liptovský Mikuláš

Občianske združenie Presahy – Lýceum, Modra

Nadácia Cvernovka – Nová Cvernovka, Bratislava

Tabačka Kulturfabrik n.o. – Tabačka Kulturfabrik, Košice

Truc Sphérique – Stanica Žilina – Záriečie a Nová synagóga, Žilina

Záhrada – centrum nezávislej kultúry, n.o. – Kultúrne centrum Záhrada, Banská Bystrica

Finančná podpora

Na podporu projektov 8 centier v rámci druhého ročníka grantového programu Nadácia Orange vyčlenila **celkovo 104 000 eur** z podielu zaplatenej dane.

Každé centrum môže žiadať v 2. ročníku programu čiastku **maximálne do výšky 13 000 eur**. Nadácia Orange v spolupráci s hodnotiacou komisiou môže výšku grantu znížiť **maximálne však do výšky 10 000 eur**, podľa uváženia na základe plnenia hodnotiacich kritérií.

Finančná podpora bude v schválenej výške uhradená na bankový účet organizácie po podpise Zmluvy o poskytnutí finančného príspevku v druhej polovici februára 2023 s povinnosťou použitia financií od 1. januára 2023 do 30. novembra 2023 a predložením záverečnej správy do 15. decembra 2023.

V treťom nasledujúcom ročníku programu Aktívna komunita bude finančná podpora pre už podporené organizácie znížená a udelená na základe nového predloženého projektu.

Oprávnené náklady, ktoré je možné zaradiť do rozpočtu:

- technologické, technické a materiálne zabezpečenie organizácie, centra, aktivít,
- organizačné náklady pre prípravu a realizáciu programových aktivít v stanovených témach,
- odmeny, cestovné, ubytovanie, strava pre expertov, lektorov zabezpečujúcich rozvoj pracovníkov, dobrovoľníkov centier v téme programu, tvoriacich program pre návštevníkov,
- režijné náklady organizácie a centra (nájomné, energie, komunikačné náklady, a iné),
- mzdové náklady na posilnenie tímu,
- budovanie infraštruktúry centra, rekonštrukcia a obnova priestorov,

- propagácia programových aktivít,
- cestovné a ubytovanie účastníkov stretnutí rozvojového leadership programu.

Štruktúra rozpočtu závisí od rozhodnutí a individuálnych potrieb jednotlivých centier. Nadácia Orange nestanovuje povinné rozloženie rozpočtu podľa položiek a nelimituje výšku žiadanej sumy na jednotlivé oprávnené náklady.

Predkladanie žiadostí

Žiadosti je možné predložiť do utorka **31. januára 2023 do 10:00** výhradne **v elektronickej forme** prostredníctvom online systému [egrant](#), ktorý obsahuje návod na prihlásenie sa a inštrukcie k vyplneniu žiadosti. Každá organizácia použije svoje pôvodné prihlasovacie údaje, ktoré používala v roku 2022.

V rámci elektronickej žiadosti je potrebné predložiť tieto **Prílohy**:

- **akčný plán pre strategický a mentoringový plán,**
- **komunikačný plán,**
- stanovky organizácie,
- doklad o pridelení IČO,
- doklad o vedení bankového účtu (hlavička výpisu z účtu, zmluva o založení účtu),
- doklad o menovaní štatutára,
- výročná správa za rok 2021, prípadne za 2020 (link na webstránku alebo .pdf či .docx súbor).

Časový harmonogram

- **január 2023** – zaslanie výzvy grantového a rozvojového programu vybraným centráram
- **24. – 25. október 2022** – bootcamp s Bystrinami – zoznámenie sa s programom, mentormi a vypracovanie strategických a mentoringových plánov
- **október 2022 – júl 2023** – rozvojový leadership program s Bystrinami
- **31. január 2023 do 10:00** – uzávierka prijímania žiadostí o grant
- **1. – 15. február 2023** – hodnotenie žiadostí a schválenie projektov Správnou radou Nadácie Orange
- **druhá polovica februára 2023** – zverejnenie výsledkov a podpis zmlúv o poskytnutí finančného príspevku
- **september 2023** – prezentácia výsledkov mentoringu, hodnotenie realizovaných projektov a plán na tretí rok programu a spolupráce
- **január 2023 – 30. november 2023** – čerpanie financií a realizácia podporených projektov a aktivít programu
- **15. december 2023** – predloženie záverečnej a finančnej správy z projektu

Hodnotenie a hodnotiace podmienky

Predložené žiadosti bude posudzovať odborná hodnotiacia komisia zložená z expertov zo skúsenosťami z rozvoja komunit, zástupcov Nadácie Orange a Centra pre filantropiu n.o. Hodnotiacia komisia uskutoční rozhodnutie o výške finančnej podpory na základe **hodnotiacich podmienok**, ktorým pri príprave žiadosti venujte pozornosť:

- súlad projektu a jeho aktivít s tematickým zameraním programu – 5 bodov,
- popis kvantitatívnych cieľov a výsledkov – počet zapojených dobrovoľníkov, účastníkov aktivít, počet plánovaných aktivít a rozmanitosť cieľovej skupiny) – 5 bodov,
- popis kvalitatívnych prínosov pre účastníkov aktivít, pracovníkov a dobrovoľníkov centier – 5 bodov,
- jasne predstavené aktivity projektu a ich časový harmonogram – 5 bodov,
- garancia odbornosti a spoluprác – adekvátne personálne zabezpečenie projektu, dôraz na spoluprácu s lokálnymi, regionálnymi partnermi, spoluprácu s expertami v daných témach – 5 bodov,
- dlhodobý charakter a udržateľnosť s potenciálom rozvoja partnerstva v ďalších rokoch – 5 bodov,
- efektívne nastavený rozpočet prepojený s plánovanými aktivitami – 3 body,
- projekt je jasne formulovaný, zrozumiteľný a presvedčivý – 3 body.

Zmluvné podmienky finančného príspevku

V prípade podpory žiadosti uzavrie Nadácia Orange zmluvu o poskytnutí finančného príspevku **s mimovládnu neziskovou organizáciou**. Osoba zodpovedná za projekt v stanovenom termíne predloží prostredníctvom [elektronického formulára](#) záverečnú obsahovú a finančnú správu o realizácii projektu a fotografie z realizovaných aktivít.

Konzultácie projektov

Bližšie informácie a konzultácie pri príprave projektových žiadostí vám poskytne Barbora Paulenová (tel.: 0905 313 313, email: paulenova@nadaciaorange.sk) z Centra pre filantropiu, ktoré s Nadáciou Orange program administruje.